

SLUŽBENE NOVINE

KANTONA SARAJEVO

Godina XIV – Broj 31

Četvrtak, 12. novembra 2009. godine

ISSN 1512-7052

SARAJEVO

KANTON SARAJEVO, Vlada Kantona Sarajevo

Odluka o softveru u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 31-09)

Uvod	1
Opredjeljenja	1
Načela	3
Primjena	5

Na osnovu čl. 22. i 24. stav 2. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 24/03 - Prečišćeni tekst), Vlada Kantona Sarajevo, na 30. sjednici održanoj 5. novembra 2009. godine, donijela je

ODLUKU

O SOFTVERU U KANTONU SARAJEVO

(Integralni tekst)

Uvod

I.

(Sadržaj)

Ovom odlukom uređuje se odabir i primjena informacionih i komunikacionih tehnologija (u daljnjem tekstu: IKT) u oblasti računarskih programskih rješenja od strane kantonalnih organa uprave i stručnih službi, te kantonalnih upravnih organizacija Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: kantonalni organi).

II.

(Korištenje IKT)

Vlada Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Vlada) podstiče državne službenike i namještenike (u daljnjem tekstu: zaposlenike) kantonalnih organa na upotrebu računarskih programa za prikupljanje, obradu i korištenje podataka u obavljanju svakodnevnih poslova, razmjeni informacija korisnih za posao te procesu donošenja odluka.

Opredjeljenja

III.

(Elektronska obrada podataka)

Kantonalni organi će se pri obradi podataka oslanjati na upotrebu IKT i računarskih programskih rješenja, posebno elektronskih zapisa i elektronske kolaboracije, te razmjenjivati podatke putem elektronskih dokumenata.

Pri tome će slijediti princip korištenja postojećih podataka u cilju smanjenja višestrukih unosa i mogućih grešaka, vodeći računa o vlasniku podataka i zaštiti podataka.

IV.

(Opravdanost programskog rješenja)

Kantonalni organi će razvijati, nabavljati ili implementirati nova programska rješenja ili nove verzije

postojećih rješenja ukoliko je to opravdano u skladu sa obaveznom analizom ukupnih troškova koštanja i koristi koje rješenje donosi u odnosu na organizacioni, finansijski i tehnički aspekt razvoja ili nabavke, instaliranja, održavanja i korištenja specifičnog rješenja.

Kantonalni organi će također periodično vršiti analizu opravdanosti održavanja i korištenja postojećih računarskih programskih rješenja.

V.

(Dokumentiranje procesa)

Znanje o cjelini informatičkih rješenja, koje uključuje opis (model) poslovnih procesa, dijagram toka procesa i veze sa drugim sistemima, kao i model programskih komponenti, će biti u vlasništvu kantonalnih organa, dokumentirano i ažurno, u elektronskom obliku, uz primjenu odgovarajuće standardne notacije, i po mogućnosti realizirano vlastitim kadrovima.

VI.

(Licenciranje)

Kantonalni organi će koristiti licencirani softver sa dovoljnim brojem licenci ili besplatni softver, uz evidentiranje modela licenciranja te serijskih brojeva, odnosno licenci po serveru, procesoru ili pristupu, ukoliko postoje.

Softver isporučen uz mašine (OEM) će se registrovati uz mašine a posebno kupljeni softver ili softver neovisan o mašini će se registrovati zasebno. Za vođenje evidencije o licencama odgovorni su kantonalni organi koji su vlasnici licenci.

VII.

(Upotreba otvorenih standarda)

Kantonalni organi će promovisati upotrebu otvorenih standarda, te će u svim postupcima razvoja svojih informacionih sistema u najvećoj mogućoj mjeri razvijati, izrađivati i nabavljati programska rješenja zasnovana na upotrebi međunarodno priznatih otvorenih standarda, te široko prisutnih na tržištu.

Pored otvorenih standarda, u cilju kontinuiteta rada privremeno se mogu koristiti međunarodni industrijski de facto standardi.

VIII.

(Programi otvorenog koda)

Kantonalni organi će poticati i promovisati razvoj programskih rješenja zasnovanih na otvorenom izvornom kodu kao sredstvo razvoja domaće informatičke stručnosti i industrije.

Kantonalni organi će, kada je to finansijski i tehnološki opravdano, pri razvoju svojih informacionih sistema poticati ugradnju programa otvorenog koda.

Kantonalni organi će podizati nivo znanja u području programskih rješenja baziranih na otvorenom izvornom kodu. Pri tome će se ravnopravno predstavljati sadržaji o otvorenim i vlasničkim programskim rješenjima kako bi se mogla stvoriti potpuna slika procesa odlučivanja o izboru i opravdanosti odabranog programskog rješenja za pojedinačne informacione i poslovne potrebe.

IX.

(Preuzimanje izvornog koda)

Kantonalni organi će, u slučajevima kada je to tehnološki i sigurnosno neophodno, od isporučioaca programskih rješenja razvijenih za svoje potrebe tražiti pravo vlasništva, upotrebe ili prenošenja izvornog koda nabavljenih programskih rješenja.

X.

(Korištenje postojećih rješenja)

Programska rješenja za koje je preuzeto pravo vlasništva, upotrebe ili prenošenja izvornog koda će biti ponuđena na upotrebu drugim kantonalnim organima uz posebno definisane odredbe u okviru licencnog odnosa za nabavljena programska rješenja.

XI.

(Maksimalna vrijednost za novac)

U svim postupcima izrade programskih rješenja izbor će se primarno zasnivati na funkcionalnosti, finansijskim aspektima, dostupnosti podrške i uslovima upotrebe određenog programskog rješenja u odnosu na prisutni poslovni odnos ili model upotrebe (licencni model).

Finansijski aspekti trebaju obuhvatiti ukupni trošak programskog rješenja u toku razvoja, eksploatacije i održavanja, uključujući eventualnu potrebu za izvornim kodom.

XII.

(Lokalizacija programa)

Kantonalni organi će poticati razvoj sučelja programskih rješenja na službenim jezicima Kantona, te prevođenje na službene jezike sučelja postojećih programskih rješenja na stranim jezicima zasnovanih na otvorenom kodu.

Korisnici programa će sami odabrati jezik koji će koristiti u radu, gdje god je to moguće.

XIII.

(Osposobljavanje službenika)

Kantonalni organi će osigurati da ima dovoljan broj zaposlenih IKT profesionalaca te ih osposobljavati u oblastima planiranja, upravljanja i implementacije IKT projekata.

Kantonalni organi će podupirati osposobljavanje zaposlenika za upotrebu informacionih tehnologija i računarskih programa i osigurati da imaju minimum tehnološke osposobljenosti za rad.

XIV.

(Razvoj IKT industrije)

Kantonalni organi će, u slučaju odluke o vanjskoj nabavci, putem preferencije razvoja programskih rješenja od strane domaćih IKT kompanija poticati razvoj IKT industrije u Kantonu i Bosni i Hercegovini.

Načela

XV.

(Međuoperativnost)

Kantonalni organi će osigurati međuoperativnost i portabilnost među programskim rješenjima između različitih organa i podršku poslovnim procesima, uz potpunu primjenu uputstava i standarda iz okvira međuoperativnosti.

Kantonalni organi će izbjegavati upotrebu programskih rješenja koja ne omogućuju povezivanje sa programskim rješenjima u drugim organima i razmjenu podataka između programskih rješenja različitih informacionih sistema. Pored toga, kantonalni organi će procijeniti potrebu za povezivanjem postojećih programskih rješenja i u tom smislu razviti odgovarajuća sučelja, a u skladu sa ovom odlukom.

Kantonalni organi će, u skladu sa potrebama u konkretnom rješenju za tehnologije i formate, koristiti jedinstvene interne standarde podijeljene u odgovarajuće kategorije prema obaveznosti primjene.

XVI.

(Arhitektura programskih rješenja)

Kantonalni organi će se u ovisnosti od potreba pri izradi namjenskih programskih rješenja opredijeliti za višeslojnu arhitekturu. Programsko rješenje će u principu kao klijent koristiti web preglednik, dok se drugi klijenti mogu koristiti po potrebi.

Sistemi koji zahtijevaju višekorisnički način rada će koristiti sistem upravljanja bazama podataka (DBMS).

XVII.

(Programi neovisni o platformi)

Kantonalni organi će pri izboru programskog rješenja odnosno svake programske komponente izbjegavati

ovisnost o jednom proizvođaču, te preferirati rješenja neovisna o platformi, odnosno ostalim komponentama programskog rješenja - posebice, operativnom sistemu, aplikacijskom serveru i sistemu za upravljanje bazom podataka, posebno vodeći računa o funkcionalnosti, finansijskim aspektima i uslovima upotrebe određenog programskog rješenja.

XVIII.

(Registar rješenja i objekata)

Kanton će napraviti registar programskih rješenja u cilju efikasnijeg korištenja resursa i utvrđivanja usklađenosti sa ovom Odlukom.

Kanton će napraviti registar objekata koji će sadržavati sve elektronske dokumente, njihove segmente i elemente podataka u cilju standardizacije razmjene podataka.

XIX.

(Dostupnost podataka)

Kantonalni organi će razmjenu podataka između svojih baza podataka i baza podataka na drugim nivoima vlasti vršiti koristeći prethodno usaglašene web servise.

XX.

(Komunikacioni servisi)

Kantonalni organi će koristiti jedinstvene komunikacione servise zasnovane na paketnom protokolu TCP/IP. IP (Internet protokol) će biti korišten, dok će IP v6 biti planiran i podržan pri novim nabavkama.

Razdvajanje servisa po organima se ne mora nužno vršiti na fizičkom nivou. Uz odgovarajuće mjere sigurnosti, razdvajanje se može vršiti na mrežnom ili višem sloju TCP/IP protokola.

XXI.

(Servisi za kolaboraciju)

Kantonalni organi će koristiti integralne servise za prijenos odnosno pregled dokumenata i poruka, te direktorijske i domenske servise, uz potvrdu identiteta korisnika i korištenje digitalnog potpisa.

Kantonalni organi će koristiti uniformne servise elektronske pošte u grupnom modu, sa mogućnošću interne serverske pohrane podataka, mogućnošću usmjerenja toka dokumenata, te dodatnim servisima kao što su imenik, kalendar i šifriranje.

XXII.

(Sigurnosni servisi)

Svaka razmjena podataka preko javne mreže ima se smatrati nesigurnom, a u slučaju elektronske razmjene podataka zakonski klasificiranih kao osjetljivi podaci moraju se koristiti sistemi za šifrovanje.

Sigurnost podataka će se zasnivati na implementiranju upravljanja sigurnošću informacionih sistema prema važećem državnom standardu. Sigurnost informacionih sistema kantonálnih organa predstavlja dio ukupne sigurnosti informacija.

Kantonalni organi će na osnovu toga napraviti, implementirati i održavati vlastite sigurnosne procedure, uključujući testiranje, u cilju zaštite povjerljivosti, ispravnosti i dostupnosti podataka.

XXIII.

(Pohrana podataka)

Kantonalni organi će odabirati takva programska rješenja i definisati procedure pohrane podataka koji će korištenjem standardiziranih otvorenih formata osigurati da su podaci dostupni u budućnosti.

XXIV.

(Radna stanica)

Kantonalni organi će težiti elektronskoj obradi podataka, te koristiti serverski pristup i strukturiranu pohranu podataka.

Radna stanica će ovlaštenom korisniku omogućiti pristup informacionom sistemu Kantona, te zadovoljiti sve

potrebe uposlenika za pristupom i obradom informacija u različitim oblicima, kao i pristup komunikacionom i kolaboracionom sistemu.

Kantonalni organi će koristiti jedinstveno i standardizirano okruženje radne stanice kako bi olakšale korištenje, mobilnost korisnika i administraciju sistema.

XXV.

(Internet prisustvo)

Kantonalni organi će koristiti Internet u cilju predstavljanja i komunikacije, te težiti potpunoj elektronskoj interakciji sa korisnicima. Internet stranice će biti standardizirane kako bi stvorile bolji dojam kod korisnika, te olakšale korištenje.

Vlada će usvojiti i implementirati konzistentnu politiku imena domena Kantona.

Primjena

XXVI.

(Evidencija i saradnja)

Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Zavod) će voditi ažuran registar programskih rješenja i registar objekata Kantona iz tačke XVIII (Registar rješenja i objekata).

Organi Kantona će dostaviti Zavodu podatke o postojećim programskim rješenjima, te redovno dostavljati podatke o planiranim programskim rješenjima i njihovom usklađenošću sa ovom odlukom, odnosno izvedenim programskim rješenjima.

Organi Kantona će za nova programska rješenja i projekte u oblasti IKT prije odobrenja utroška sredstava pribaviti mišljenje Zavoda o usklađenosti sa ovom odlukom.

Zavod će sa kantonalnim organima ostvarivati saradnju u cilju primjene ove odluke.

XXVII.

(Razrada)

Zavod će po potrebi Vladi predložiti donošenje drugih odluka kojim se precizira primjena ove odluke.

XXVIII.

(Početak primjene i objavljivanje)

Ova Odluka primjenjuje se danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", na zvaničnoj internet stranici i oglasnoj tabli Kantona.

Broj 02-05-25465-9.6/09

5. novembra 2009. godine

Sarajevo

Premijer

Besim Mehmedić, s. r.